

Huvudman

LYCKSELE KOMMUN
kommun@lycksele.se

Beslut

Datum 2024-03-27
Dnr SI 2024:8347
Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Tannbergsskolan 4 i Lycksele kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Lycksele kommun en anmärkning avseende brister rörande planen mot kränkande behandling och dokumentation av betyg i betygskatalogen. Lycksele kommun ska senast **den 22 september 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8347) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Tannbergsskolan 4 i Lycksele kommun. Tannbergsskolan 4 är en gymnasieskola som erbjuder högskoleförberedande program (samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet). Läsåret 2024/25 går ca 135 elever på skolan.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tannbergsskolan 4 följer gällande bestämmelser om särskilt stöd, plan mot kränkande behandling och dokumentation av betyg i betygskatalog.

Tillsynen har genomförts den 26–27 februari 2025 genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt

lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, skolans plan mot kränkande behandling samt utdrag ur betygskatalog. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en plan mot kränkande behandling kallad "Plan för arbete mot diskriminering och kränkande behandling". Av planen framgår vidare att den gäller för Tannbergsskolans enheter 1-6. Planen beskriver bland annat olika definitioner samt innehåller rutiner för hur personalen ska agera om de får kännedom om att en elev anser sig kränkt samt hur följande utredning och dokumentation ska gå till.

Elever uppger att de känner sig trygga på skolan och att de återkommande svarar på enkäter under året.

Lärare uppger att elevernas trygghet är god och att det finns rutiner som beskriver arbetsgången om en elev skulle uppleva sig kränkt. Eleverna får svara på enkäter och frågan om trygghet lyfts på utvecklingssamtalen. Lärarna uppger att resultaten från elevenkäten analyseras av personalen för att identifiera områden som de kan behöva arbeta med. Lärarna uttrycker också att de brukar "trycka på" att eleverna ska svara på enkäten för att få ett bra underlag. Lärarna berättar att de har arbetat med teambuilding med eleverna genom aktiviteter på uppstarts dagar och programgemensamma aktiviteter för att främja ett gott klimat och förebygga kränkande behandling. Lärarna ger exempel på att "Tannbergsdagen" på hösten är ett tillfälle då skolan arbetar främjande och för att förebygga kränkande behandling. Det har genomförts satsningar på mentorsarbetet de senaste åren, bland annat genom att mentorstiden fått ett större utrymme i schemat och en gemensam struktur för vad mentorstiden ska innehålla, exempelvis drogpolicy och arbetet med att

förebygga kränkande behandling. Lärarna konstaterar att de beskrivna aktiviteterna dock inte står i skolans plan mot kränkande behandling.

Rektorn förklarar att de åtgärder som genomförs för att förebygga och motverka kränkande behandling inte finns beskrivna i planen mot kränkande behandling, men däremot finns de nedtecknade i ett annat dokument kallat "elevhälsoplan".

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det i planen mot kränkande behandling inte finns en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid den aktuella skolenheten. Skolinspektionen kan däremot konstatera att olika förebyggande åtgärder genomförs på skolenheten och att elever medverkar i arbetet när åtgärderna tas fram, exempelvis genom enkäter och diskussioner i klasserna.

Dokumentation av betyg i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskataloger avseende betygssättningen som skedde i juni 2024. I betygskatalogen framgår signaturer av betygssättande lärare och dateringar. I några fall har korrigeringar av satta betyg gjorts som i samtliga fall rör sig om höjda betyg. Korrigeringarna är gjorda av betygssättande lärare, daterade och signerade. Det framgår dock inte om korrigeringen utgörs av en ändring eller en rättelse av betyget, eller ett nytt betyg efter prövning.

Lärarna konstaterar i intervjuer att orsaken till korrigerade betyg inte framgår i betygskatalogen. En av lärarna identifierar ett elevexempel där läraren vet att eleven kompletterat en kurs i efterhand, vilket förmodligen är anledningen till ändringen. Det kan också bero på att elever varit på lovskolan. När elever lämnar in kompletteringar får läraren ett nytt underlag och betyget kan då behöva ändras. Lärarna berättar vidare att om ett betyg ska korrigeras går lärarna till administratören där betygskatalogen förvaras. Administratören tar fram betygskatalogen och så skriver lärarna i den för hand, signerar och daterar.

Rektorn uppger att hen håller med om att orsaker till korrigeringar inte framgår i betygskatalogen och ska se över det. Rektorn uppger att hen inte vet vad korrigeringarna beror eftersom hen inte påbörjat sin tjänst vid den senaste betygssättningen. Rektorn säger dock att hen framöver vill vara delaktig i arbetet med elever som riskerar eller får F i betyg.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Bestämmelser om rättelse av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg finns i 3 kap. 19–20 §§ skollagen.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (8 kap. 8 § gymnasieförordningen).

I Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog finns närmare bestämmelser om hur en betygskatalog ska utformas. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). Betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå (12 §). Rättelser och ändringar ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det av betygskatalogen inte framgår om ett nytt betyg efter korrigering utgörs av en rättelse, en ändring, eller om det är ett nytt betyg efter provning. Skolinspektionen kan däremot konstatera att det framgår vem som är betygssättande lärare, dennes signatur och datering för när betygen har justerats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Lycksele kommuns verksamhet vid Tannbergsskolan 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolans plan mot kränkande behandling samt dokumentation av betyg i betygskatalog.

Utredningen visar att det finns en plan mot kränkande behandling men att planen inte innehåller någon översikt över de åtgärder som skolan genomför för att förebygga och förhindra kränkande behandling vid den aktuella skolenheten, vilket är en brist. Det framkommer dock att det på skolan genomförs ett flertal åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Elever medverkar dessutom i arbetet med att identifiera åtgärderna. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att bristen är mindre allvarlig och tilldelar därför Lycksele kommun en anmärkning.

Utredningen visar vidare att det i betygskatalogen förekommer att betyg har justerats. I samtliga fall framgår såväl det tidigare som det nya betyget, lärarens signatur och datum för det nya betyget. Däremot framgår inte anledningen till det förändrade betyget, det vill säga om det rör sig om en ändring, en rättelse eller ett nytt betyg efter en prövning. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig och tilldelar därför Lycksele kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och representanter för elevhälsan beskriver att om en elev, trots extra anpassningar, fortfarande riskerar att inte uppnå betygskriterierna för minst E så anmäls detta via ett digitalt system och ärendet tas sedan upp i skolans lokala hälsoråd (LHR) där elevhälsan och rektorn ingår. Lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn beskriver att det därefter genomförs en utredning, under ledning av specialläraren, av elevens eventuella stödbehov. Ärendet uppdateras vart efter i det digitala systemet så att lärarna kan följa det. Efter att utredningen är klar fattar rektorn beslut om ett åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Representanterna

från elevhälsan uppger att processen från anmälan till beslut om åtgärdsprogram går relativt fort och att eleverna får det stöd som åtgärdsprogrammen anger att de ska ha. Lärarna uppger att exempel på vanliga åtgärder är att eleverna får en bokad tid tillsammans med specialläraren eller att de har inbokade tider i studiegården i specifika kurser och får stöd enskilt av lärare.

Skolinspektionen har tagit del av de två senast utarbetade åtgärdsprogrammen. Av åtgärdsprogrammen framgår datum för beslut, elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Vidare framgår om eleven och elevens vårdnadshavare deltagit i utarbetandet av åtgärdsprogrammet eller inte. Det framgår även när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen samt information om hur beslutet kan överklagas.

Elever och lärare uppger att det förekommer att elever som inte fått ett godkänt betyg i en kurs går om kursen. Rektorn beskriver att om en elev får betyget F i en kurs får studie- och yrkesvägledarna i uppdrag att ta kontakt med eleven och informerar då eleven om, bland annat, att eleven har rätt att gå om kursen.

Rektorn uppger i den informationsinhämtning som Skolinspektionen begärt inför tillsynen att skolan inte anordnar distansundervisning.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Beslut av en rektor i fråga om bland annat åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram (28 kap. 16 § skollagen).

I 22 kap. 7–9 §§ skollagen finns bestämmelser om när distansundervisning får användas som särskilt stöd.

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl (9 kap. 1 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Caroline Rönnegård

Utredaren Anders Holmgren har varit föredragande i ärendet

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Magnus Ledman medverkat